

Д-ръ Жекова — (майката на съпругата на компониста). Когато семейството се преселва въ София, В. учи при Добри Христовъ въ Музикалното училище. Едва 10 годишенъ, той написва една рапсодия

Панчо Владигеровъ

за пиано върху народни пѣсни. Следъ това невръстниятъ още компонистъ пише китки отъ народни пѣсни за пиано и хармониймъ. Отъ тѣзи първи опити е напечатана елегията „Плачетъ на щипянката“ — за цигулка и пиано (въ нотните приложения на излизация тогава в. „Артистъ“). 1911 майката на В., заедно съ дветъ си деца, отива въ Киевъ — за да се съветва върху по-нататъшното тѣхно развитие, при директора на тамошната консерватория Пухалски. Последниятъ изпитва Вл. предъ цѣлия симфониченъ оркестъръ на една репетиция въ „Купецки садъ“, като му задава една тема, върху която детето импровизирало на пиано въ продължение на 20 минути. По съветитъ на Пухалски, майката се връща въ България — за да се приготви за отвеждането на децата си въ Парижъ. Дошлиятъ презъ 1912 г. въ София виденъ виолонистъ Марто убеждава майката да отведе децата

въ Берлинъ. Получилъ държавна стипендия — 12 годишниятъ В. постъпва въ Берлинската висша музикална школа, и 1912—14 учи тамъ при Герсхаймъ хармония и контрапунктъ; 1914—16 при Паулъ Йонъ; а 1916—18 въ берлинската Akademie der Künste, чиято майсторска композиционна школа свършва при Георгъ Шуманъ. 1918; същата година, за клавирния си концертъ оп. 6, В. получава Менделсоновата награда, и още единъ път, 1920 — същата награда за оркестриранитъ си клавирни „Импресии“. 1918/19 отбива военната си повинностъ въ царския гвардейски полкъ въ София.

Следъ изпълнението на цигулковия му концертъ отъ Густ. Хауеманъ презъ 1921 въ Берлинъ, В. започва своята кариера като композиторъ. Той живѣе постоянно въ Берлинъ, като пианистъ и компонистъ. Знатниятъ театраленъ режисьоръ Райнхардтъ, оценилъ голѣмия творчески даръ на В., го взема за свой музикаленъ сътрудникъ, възлагайки му писането на музика и музикалното ръководство на постановянитъ отъ него пиеси въ театритъ му въ Берлинъ и Виена. Творческата личностъ на В. е едно щастливо съчетание на първична българска музикална мощъ, съ най-изтънена западна музикална култура, така че — използвайки народната наша музика най-широко — въ творчеството му се прелива екзотична прелестъ — съ европейска изаящностъ. Основниятъ характеръ на неговата музика е чувствената еротика, съединена съ една необузdana темпераментностъ и завличаща стихийностъ. Тази еротика се изявява, ту като неизживиъ героизъмъ, ту като нѣкаква дива фантастика. Композицитъ на В., имащи за канава българското народно звукотворчество, сж изградени винаги здраво по отношение на форма, и съ една много напреднала композиционна техника. Въ умѣрено модеренъ стилъ, съ ясна, но и богата отъ кѣмъ нови хармонии, музиката на В. има винаги една захващаща жизненостъ и сочностъ. Богати и разнообразни въ ритѣма си, заимствуванъ отъ народната българска музика, творбитъ се отличаватъ и съ една майсторска полифония. В. е голѣмъ майсторъ на